

NAX-001-001433 Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

March / April - 2017

Sanskrit : Paper-IX

(Sahityashastr) (Core)

(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001433

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના/Instructions :

(૧) દરેક પ્રશ્નોના જવાબો મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવાના રહેશે.

(1) Write answer of all questions in main answer sheet.

(૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.

(2) Figures to the right indicate marks.

૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સવિસ્તર સમજાવો : ૧૪

1 Explain with short notes on any two of the following : 14

(૧) સર્વેષાં પ્રાયશોડર્યાનાં વ્યંજકત્વમપીષ્યતે ।

(૨) કાકુર્ધ્વનેર્વિકારઃ ।

(૩) તાત્પર્યાર્થોઽપિ કેષુચિત્ ।

(૪) વ્યાજસ્તુતિર્મુખે નિન્દા સ્તુતિર્વા રુઢિરન્યથા ।

૨ સંકેત એટલે શું ? તે સમજાવી જાત્યાદિમતની ચર્ચા કરો. ૧૪

2 Give a definition of 'સંકેત' and discuss જાત્યાદિમત. 14

અથવા/OR

૨ 'લક્ષણા તેન ષઙ્ઘવિધા' ચર્ચો. ૧૪

2 Discuss 'લક્ષણા તેન ષઙ્ઘવિધા'. 14

- ૩ વ્યંજના વૃત્તિના પ્રતિપાદન માટે મમ્મટે આપેલી દલીલો સમજાવો. ૧૪
- ૩ Explain the arguments of મમ્મટ to establish the વ્યંજના વૃત્તિ. 14

અથવા/OR

- ૩ આર્થીવ્યંજના પર સવિસ્તાર સમજાવો. ૧૪
- ૩ Explain in detail 'આર્થીવ્યંજના'. 14

- ૪ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક અલંકાર લક્ષણ અને ઉદાહરણ આપી સમજાવો : ૭

- 4 (a) Explain any **one** Alankara with examples and principles : 7
- (૧) નિદર્શના ।
- (૨) સ્વભાવોક્તિ: ।

- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક અલંકાર કારણો આપી ઓળખાવો : ૭

- (b) Explain any **one** Alankara with reason : 7
- (૧) કુસુમિતલતાભિરહતાપ્યધત્ત રજ્જમલિકુલૈરદૃષ્ટાપિ ।
પરિવર્તતે સ્મ નલિનીલહરીભિરલોલિતાપ્યપૂર્ણત સા ॥
- (૨) કર્પૂર ઇવ દગ્ધોઽપિ શક્તિમાન્ યો જને જને ।
નમોઽત્ત્વવાર્યવીર્યાય તસ્મૈ મકરકેતવે ॥

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર વિસ્તૃત નોંધ લખો : ૧૪

- 5 Write detail note on any **two** : 14

- (૧) શબ્દસ્ય ત્રિવિધાઃ શક્તયઃ ।
- (૨) ઉપાધિઃ ।
- (૩) બોદ્ધવ્યવૈશિષ્ટય ।
- (૪) પરોક્તિભેદકૈઃ શ્લિટૈઃ સમાસોક્તિઃ ।